

GAZETE YAZARI

15 Temmuz darbe girişiminin ekonomi üzerindeki tahribatı

Şahap Kavcıoğlu
Gazete Yazarı

Abone Ol

16 Tem 2019, Salı

PAYLAŞ

15 Temmuz 2016 yılında gerçekleşen hain fetö darbe girişiminin dün üçüncü yıldönümünü andık. Bu darbe girişiminin hedefinde sadece mevcut siyasi istikrar değil, istikrarlı bir şekilde büyüyen Türkiye ekonomisinin de olduğu sonraki gelişmelerden çok net ortaya çıkmıştı. Türkiye'nin ekonomik büyüme performansı, artan refah seviyesi, dış yatırımcılar için cazibe merkezi olmasıyla sürekli yükselen bir grafik çizmesi, birilerini ciddi şekilde rahatsız etmişti.

Türkiye'nin ekonomisi, bu darbe girişimi sonrası bir anda artan risk algısıyla zorlu bir döneme girdi. Hızla uygulamaya alınan finansal önlemler sayesinde şoku kısa sürede atlatsak da ülkeye özellikle de ekonomiye verdiği zararı süreç içerisinde yaşamaya devam ettik. Bu başarısız darbe girişiminin ekonomiye nasıl yansıtacağı, hep konuşuldu ve yorumlandı. Bu durumu daha iyi anlamak için 15 Temmuz öncesinde ülkenin makro ekonomik göstergelerine bakmak analiz etmemiz açısından yeterli olacaktır.

15 Temmuz öncesinde, 2016 yılının ilk altı ayı büyüme oranı %4,9, bütçe açığının GSYH oranı %1'in bile altında, AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stokunun GSYH'ye oranı %27,1, cari açığın GSYH oranı %3,5, işsizlik oranı %10,2, enflasyon oranı %7,64, USD/TL kuru 2,87, iki yıllık gösterge faiz oranı %8,7 civarında, Türkiye'nin CDS oranı 221,31 seviyesindeydi. Bu tarihte Türkiye'nin notu ise yatırım yapılabilir not düzeyindeydi.

Bu makro göstergeleri 15 Temmuz sonrası ile karşılaştırsak, darbe girişiminin ekonomik etkilerinin çok ağır olduğunu görürüz. Aslında, 15 Temmuz öncesi, 17-25 Aralık müdahalesiyle de hükümet değiştirilmeye çalışılmış, yapılan operasyonlarla ekonomik açıdan ülkeye zarar verilmek istenmiştir. Burada başarısız olununca, 15 Temmuz 2016'da askeri darbeye başvurulmuştur. Türk halkının basireti ve vatanseverliği sayesinde bu girişim de başarısız olmuş ancak yaşananların ekonomik açıdan faturası, darbe sonrası dönemde yukarıda ifade

ettiğimiz makro göstergelere olumsuz yansımıştır. Enflasyon ve faiz oranları artmış, istihdam verileri bozulmuş ve büyümede yavaşlama ortaya çıkmıştır.

Hatırlanacağı üzere; 16 Temmuz sabahı bazı çevreler, darbe girişimi başarısız oldu ama asıl bundan sonra ekonomi ağır darbe alacak diyerek aba altından sopa gösteriyorlardı. Bazıları da bu darbe girişiminin ekonomide yaratacağı etkinin 5 yıldan fazla süreceğini söyleyerek, aslında o günden sonra da operasyona devam edeceklerini ima ediyorlardı. Yani, darbe girişimi ekonomi üzerinde sürdürülüyordu.

Bunun en önemli işareti; uluslararası kredi derecelendirme kuruluşları Standard & Poor's, Moody's ve Fitch'in kalkışmanın hemen ardından not indirimine gitmeleri ve Türkiye'nin yabancı yatırımcının gözünde daha da riskli bir ülke haline getirme çabaları idi.

Bu çabalar sonucunda Türkiye'ye doğrudan yabancı sermaye girişi azaldı. Sıcak para akımları da geçmiş yıllara oranla azalarak çok düşük seviyede kaldı. Vatandaşlarda ve kurumlarda güvensizlikten kaynaklanan önemli bir döviz talebi oluştu.

Dünyanın önemli ekonomileri arasında yer alan Türkiye, küresel boyuttaki stratejik önemi ve cazibe merkezlerinden biri olması sebebiyle dış etkenlerden ister istemez etkilenmektedir. Dolayısıyla, bu süreçte Türkiye ekonomisinde yaşananlara, darbe girişimi sonrası gelişen diğer olaylar etrafında da bakmak gerekir.

Özellikle, siyasi ve jeopolitik olarak farklı ne yaşanmış diye bakmak gerekir. Örneğin ABD-Türkiye arasındaki vize krizi, Rahip Brunson olayı, S-400 müzakereleri hep bu hain kalkışmanın sonucunda gelişen siyasi olaylardır ve tamamı Türkiye'nin risk priminde artışa sebep olmuştur.

Darbe girişiminin ekonomiye etkileri alınan kararlarla zayıflatılmaya çalışılsa da Türkiye'nin bu süreçte yaklaşık 50 milyar dolara yakın bir kayıp yaşadığını söyleyebiliriz. Yine Feto Terör Örgütü ile bağlantılı olan şirketler üzerinden veya himmet parası, kurban parası adı altında yurt dışına kaçırılan yaklaşık 100 milyar dolar da ekonomiyi bu süreçte olumsuz etkileyen önemli bir diğer husus.

Tüm bunlara rağmen, darbe sonrası piyasalarda oluşan tedirginliğin asgari seviyeye indirilmesi için hükümet, bankalar, sermaye piyasaları ve ekonomi yönetimi ve tüm aktörleri ile koordineli çalışarak bugüne kadarki süreç her şeye rağmen iyi yönetildi. İçerde ve dışarda yaratılan maliyetler uzun bir sürece yayılarak etkisi azaltılmaya çalışıldı.

Bugün yapacağımız tek şey ekonomimizin aldığı zararı azaltmaktır. Bunun yolu ise, ülkedeki politik istikrarın hızla sağlanmasından geçmektedir. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin getirdiği dinamizm ve ekonomi yönetiminin de destekleriyle, Türkiye'nin vazgeçilmez temel unsurları olan demokrasi, hukuk devleti, sosyal, kültürel ve ekonomik gelişmişlik için hep birlikte mücadele etmeliyiz. Sonra da ekonominin güçlendirilmesi için, döviz kurunun getirdiği

riskler ile mücadele etmek için finansal istikrar ve fiyat istikrarı konularında sıkı duruşa devam ederek, mali disiplini kararlılıkla sürdürmeye çalışmamız gerekiyor.

Dün 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü'ydü. Bu vesileyle hain darbe girişiminde şehit olan 251 vatandaşımızı rahmetle, Gazi olan iki binden fazla vatandaşımızı ve isimsiz kahramanlarımızı minnetle anıyorum.

#Ekonomi

#15 Temmuz

#FETÖ

#GSYH

#Darbe

PAYLAŞ

16 Mar 2021, Salı

Ekonomi reform paketinin piyasaya etkisi

09 Mar 2021, Salı

Türkiye 2020 yılında nasıl büyüdü?

02 Mar 2021, Salı

Merkez Bankası rezervleri niçin vardır?

ŞAHAP KAVCIOĞLU TÜM YAZILARI

15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

MOBİL UYGULAMALAR

Apple

Android

Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Son Dakika

Haberler

Koronavirüs

Türkiye

Dünya

Bilimsel Gelişmeler

Gündem

Darbe Girişimi

Eğitim

Politika

Yerel Haberler

Dünya

Ortadoğu

Avrupa

Amerika

Asya

Afrika

Antartika

Okyanusya

Özgün

Özgün haberler

Dini Bilgiler

Yemek Tarifleri

Diyet

Spor

Spor Haberleri

Transfer Haberleri

Beşiktaş Haberleri

Galatasaray Haberleri

Fenerbahçe Haberleri

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

Bip / +90 530 846 00 00

Facebook

Instagram

Twitter

Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss

Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamli, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunundaki amaçlar ile sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerezler kullanılmaktadır. Detaylı bilgi için [çerez politikamızı](#) inceleyebilirsiniz.

